

**PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA I POSTĘPOWANIA
W WYPADKU ATAKU ZBROJNEGO, W TYM ATAKU Z POWIETRZA**

dla

**Zespołu Szkół Budowlanych i Geodezyjnych w Chełmie
im. Żołnierzy 24 Pułku Artylerii Pancernej**

CHELM 2025

Zawartość dokumentu:

1. Cel procedury
2. Przedmiot i zakres stosowania
3. Podstawy uruchomienia ewakuacji
4. Zasady wyznaczania pomieszczeń na schrony i miejsc ukryć
5. Sposób ogłaszania alarmu – sposoby przekazania informacji o ewakuacji
6. Przydział obowiązków i organizacja działania
7. Ogólne zasady postępowania w czasie ewakuacji
8. Drogi i kierunki ewakuacji
9. Procedury bezpieczeństwa i postępowania w wypadku ataku zbrojnego, w tym ataku z powietrza
10. Postanowienia końcowe

1. Cel procedury

Celem procedury jest zapewnienie sprawnego przygotowania i przeprowadzenia bezpiecznej ewakuacji uczniów, nauczycieli oraz pracowników Zespołu Szkół Budowlanych i Geodezyjnych w Chełmie im. Żołnierzy 24 Pułku Artylerii Pancernej w sytuacji wystąpienia zagrożenia.

2. Przedmiot i zakres stosowania

Określa tryb postępowania oraz uprawnienia i odpowiedzialności osób realizujących niezbędne działania począwszy od stwierdzenia (możliwości wystąpienia) symptomów wskazujących na konieczność podjęcia czynności związanych z ewakuacją uczniów i nauczycieli oraz pracowników szkoły.

3. Podstawy uruchomienia ewakuacji

- 1) Pożar (w przypadku, gdy nieskuteczna jest likwidacja pożaru podręcznymi środkami).
- 2) Zamach terrorystyczny lub otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego albo innego niebezpiecznego środka.
- 3) Zagrożenie skażeniem chemicznym.
- 4) Zagrożenie katastrofą budowlaną.
- 5) Zagrożenie wybuchem gazu.
- 6) Zagrożenie atakiem środkami napadu powietrznego
- 7) Inne sytuacje zagrażające zdrowiu lub życiu.

4. Zasady wyznaczania pomieszczeń na schrony i miejsc ukryć

Do wyznaczania schronów (ukryć) kierować się zasadą dwóch ścian – pomiędzy stanem osobowym a ulicą powinny być co najmniej dwie ściany a pomieszczenia nie powinny mieć okien.

5. Sposób ogłoszenia alarmu i przekazania informacji o ewakuacji

- 1) Najważniejszym działaniem, jakie należy podjąć w przypadku stwierdzenia zagrożenia, jest jak najszybsze powiadomienie o niebezpieczeństwie wszystkich osób znajdujących się w strefie zagrożenia i natychmiastowe podjęcie działań mających na celu ratowanie zdrowia i życia osób zagrożonych. W tym celu korzystamy z sygnału alarmu lokalnego, którym w szkole są trzy dzwonki w 5-sekundowych odstępach czasu trwające około 10 sekund każdy, powtarzane przez okres 3 minut lub do czasu, gdy pozwolą na to warunki.
- 2) Alarm lokalny w szkole jest sygnałem, który powinien być znany wszystkim uczniom i pracownikom szkoły. Tylko w wypadku, gdy nastąpiło bezpośrednie zagrożenie życia, nauczyciel sam podejmuje decyzję o ewakuacji, nie czekając na ogłoszenie alarmu.
- 3) O ewakuacji decyduje dyrektor, który po otrzymaniu meldunku od nauczyciela lub innej osoby zgłaszającej zagrożenie oraz rozpoznaniu sytuacji podejmuje decyzję o zawiadomieniu służb (policja, straż pożarna) i ogłoszeniu alarmu.
- 4) W przypadku braku możliwości uruchomienia sygnału dźwiękowego obowiązuje głośny, słowny komunikat „Uwaga, uwaga! Ewakuacja”, przekazywany w każdym skrzydle szkoły przez dyrektora lub wyznaczonego przez niego pracownika bezpośrednio lub przez szkolny radiowęzeł. Jest to sygnał do natychmiastowego działania dla wszystkich pracowników szkoły oraz do bezwzględnego wykonywania poleceń nauczycieli przez uczniów.

- 5) Wszystkie działania od tej chwili mają prowadzić do jak najszybszej ewakuacji wszystkich osób znajdujących się na terenie szkoły. Musimy wiedzieć, że od tej chwili bezwzględnie podporządkowujemy się poleceniom osób funkcyjnych. W przypadku uczniów taką osobą jest nauczyciel, z którym w tym momencie mamy zajęcia. Akcją nie może kierować wiele osób, bo prowadzi to tylko do dezorientacji i możliwości wybuchu paniki.
- 6) Po rozpoznaniu zagrożenia i dokonaniu oceny sytuacji nauczyciel decyduje o możliwej i najkrótszej drodze ewakuacji. Uczniowie na polecenie nauczyciela ustawiają się w dwusereg i w sposób zorganizowany kierują się do wskazanego wyjścia ewakuacyjnego.
- 7) Należy się poruszać po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych, wykonując polecenia osób funkcyjnych. Jeżeli alarm zostanie ogłoszony w czasie przerwy, uczniowie powinni skupić się wokół najbliższego stojącego nauczyciela. Nauczyciele i uczniowie, którzy mają lekcje na wyższych kondygnacjach, schodzą po stwierdzeniu, że uczniowie niższych kondygnacji opuścili już budynek i drogi ewakuacyjne są już wolne. Po opuszczeniu budynku uczniowie wraz z nauczycielem udają się na miejsce zbiórki. Jeżeli alarm jest ogłoszony w czasie przerwy to natychmiast udajemy się (jeżeli tylko nie zagraża to naszemu bezpieczeństwu) pod salę, gdzie mamy mieć zajęcia i stamtąd pod opieką nauczyciela postępujemy jak wyżej.
- 8) Z komunikatem o ewakuacji powinna być zapoznana każda osoba znajdująca się w budynku i na terenie szkoły.

Po ogłoszenia alarmu należy włączyć odbiorniki radiowe na stację ogólnopolską. Uważnie słuchać pojawiających się komunikatów. Ewentualne polecenia wykonywać bez zbędnej zwłoki.

6. Przydział obowiązków i organizacja działania

1) Dyrektor szkoły

- a. ocenia sytuację i w razie potrzeby zarządza ewakuację, uwzględniając:
 - czy dotyczy ona całego budynku, czy tylko jego części,
 - którymi drogami ma się ona odbywać,
- b. kieruje akcją ewakuacyjną do czasu przybycia służb ratowniczych,
- c. nadzoruje przestrzeganie ustaleń zawartych w niniejszej procedurze,
- d. nadzoruje powiadamianie specjalistycznych służb ratowniczych,
- e. nadzoruje uruchamianie elementów zabezpieczenia procesu ewakuacji, w szczególności: transport, załadunek i ochrona dokumentacji szkoły, zabezpieczenie instalacji wodnej, gazowej i elektrycznej, otwarcie wyjść ewakuacyjnych,
- f. określa miejsce deponowania ewakuowanego mienia,
- g. zarządza zakaz wejścia i wyjścia osób postronnych na teren szkoły,
- h. jeśli zajdzie taka potrzeba, zarządza ewakuację samochodów stojących na parkingu przed budynkiem szkoły,
- i. współdziała ze specjalistycznymi służbami ratowniczymi: PSP, policją, pogotowiem ratunkowym, pogotowiem gazowym, innymi służbami – w zależności od rodzaju zagrożenia,
- j. na miejscu zbiórki sporządza stan liczebny ewakuowanych klas,
- k. w zależności od rodzaju ogłoszonego alarmu powiadamia odpowiednie służby:
 - służbę dyżurną Policji tel. nr 997
 - służbę dyżurną PSP tel. nr 998
 - Pogotowie Ratunkowe tel. nr 999
 - ogólnopolski numer alarmowy 112.

2) Wicedyrektor

- a. pod nieobecność Dyrektora Szkoły zarządza ewakuację i nadzoruje jej przebieg.
- b. przeprowadza akcję ewakuacyjną dzieci i młodzieży,
- c. zabezpiecza dokumentację szkoły.
- d. na miejscu ewakuacji przyjmuje meldunki od wychowawców/nauczycieli oraz pozostałych pracowników o liczbie ewakuowanych osób.
- e. składa meldunek Dyrektorowi Szkoły lub kierującemu akcją ratowniczą.

3) Wychowawcy, nauczyciele, inni pracownicy prowadzący zajęcia:

- a. ogłaszają alarm dla uczniów (w salach lekcyjnych, pomieszczeniach do zajęć terapeutycznych, sali gimnastycznej, korytarzach, gabinecie lekarskim, bibliotece),
- b. ustalają liczebne stany zespołów klasowych,
- c. zabierają najważniejsze dokumenty klasowe, plecaki i inne pozostałe rzeczy zostają w klasach (czas jest najważniejszy)
- d. wykonują zbiórki (dwusereg, kolumna dwójkowa),
- e. ewakuują uczniów z pomieszczeń.
- f. jako ostatni opuszczają pomieszczenie klasowe, upewniwszy się uprzednio, czy ktoś nie pozostał,
- g. nadzorują wyjście swojej grupy do tzw. miejsca bezpiecznego,
- h. jeśli zajdzie taka potrzeba, pomagają niepełnosprawnym uczniom w możliwie szybkim opuszczeniu miejsca zagrożonego,
- i. na miejscu docelowej ewakuacji kontrolują obecność uczniów i przekazują informacje dyrektorowi.
- j. nadzorują klasę do czasu zakończenia akcji lub realizuje inne polecenia kierującego akcją

4) Pracownicy obsługi szkoły:

- a. w godzinach pracy szkoły – treść otrzymanej informacji (komunikatu) o zagrożeniu przekazują do:
 - dyrektora szkoły ustnie lub telefonicznie,
 - pokoju nauczycielskiego,
- b. wstrzymują wejście na teren szkoły,
- c. otwierają drzwi ewakuacyjne w budynku szkoły,
- d. przeszukują najbliżiej zlokalizowane toalety, miejsca ustronne, szatnie oraz pomieszczenia gospodarcze w celu upewnienia się, czy nikt nie został wewnątrz budynku.

Ponadto:

- w miarę możliwości i potrzeby wyznaczony pracownik wyłącza, zachowując zasady bezpieczeństwa, media: energię elektryczną;
- na polecenie dyrektora udostępnia miejsca do działań dla służb ratowniczych poprzez założenie pachołków odgradzających, otwarcie bram wjazdowych na teren szkoły dla pojazdów ratowniczych.

5) Obowiązki pracowników administracji, w tym sekretariatu:

- a. zabezpieczają najważniejszą dokumentację szkoły,
- b. jeżeli zaistnieje sytuacja zagrożenia, ewakuują mienie szkoły, tak aby nie było narażone na zniszczenie lub uszkodzenie, zwłaszcza wyszczególnione poniżej:
 - pieczęcie,
 - arkusze ocen,
 - twardy dysk komputera/komputer przenośny,
 - inne dokumenty wskazane przez przełożonego.

6) Pracownicy Szkoły, którzy nie zajmują się bezpośrednio ewakuacją w razie potrzeby:

- a. wskazują kierunki i wyjścia ewakuacyjne,
- b. zajmują się regulowaniem ruchu wychodzących,
- c. pomagają osobom o utrudnionej możliwości poruszania (np. ranni) w opuszczeniu obiektu,
- d. sprawdzają i ewakuują szatnie, toalety itp.,
- e. informują na bieżąco kierującego akcją o sytuacji i przebiegu ewakuacji.

7. Ogólne zasady ewakuacji

1. Za ewakuację dzieci i młodzieży poza strefę zagrożenia odpowiada dyrektor szkoły, ale do nadzoru nad uczniami podczas ewakuacji zobowiązana jest cała kadra pedagogiczna oraz wszyscy pracownicy szkoły.
2. W każdym przypadku wymagającym ewakuacji należy postępować zgodnie z planem (oznaczeniem dróg ewakuacyjnych). obowiązuje ruch prawostronny – lewa strona musi być drożna,
3. Włączenie się do ruchu dozwolone jest wtedy, kiedy droga jest wolna oraz na komendę nauczyciela,
4. Pierwszeństwo przejścia ma grupa, która aktualnie jest w ruchu,
5. Grupa spokojnie, w tempie szybkiego marszu, przemieszcza się najkrótszą drogą ewakuacyjną,
6. Zabronione jest zatrzymywanie się w drzwiach, na schodach i korytarzach, tarasowanie wyjścia,
7. Zabronione jest wyprzedzanie i popychanie osób idących wcześniej,
8. Należy zachować ciszę, żeby można było usłyszeć polecenia prowadzących ewakuację,
9. Ścisłe stosować się do przekazywanych zaleceń przełożonych.
10. Zakończyć pracę sprzętu komputerowego oraz zabezpieczyć dane informatyczne także przed dostępem osób niepowołanych.
11. Wyłączyć i zabezpieczyć wszystkie urządzenia elektryczne i gazowe.
12. Nauczyciele informują uczniów o sprawnym opuszczeniu klas i przypominają im o:
 - zachowaniu spokoju podczas opuszczania szkoły,
 - poruszaniu się zgodnie z kierunkiem ewakuacji i podążaniem za liderem grupy prowadzącej,
13. Pozamykać okna (wyłącznie w przypadku ogłoszenia alarmu pożarowego).
14. Nie zamykać pomieszczeń na klucz, tylko na klamkę.
15. W przypadku silnego zadymienia dróg ewakuacyjnych należy poruszać się w pozycji pochylonej bądź na czworakach.
16. Nauczyciele w miejscu docelowym ewakuacji sprawdzają obecność uczniów, przekazują informację do dyrektora szkoły lub jego zastępcy, udzielają pierwszej pomocy przedmedycznej.
17. Na miejscu ewakuacji nauczyciele i uczniowie przebywają do czasu otrzymania informacji co do powrotu i kontynuowania nauki lub jej zakończenia.
18. Po zakończeniu ewakuacji, kierujący akcją może wyznaczyć zespół osób do sprawdzenia wszystkich pomieszczeń Szkoły.
19. Osoby sprawdzające pomieszczenia po zakończeniu ewakuacji z powodu pożaru, w miarę możliwości zamykają okna i drzwi (oprócz ewakuacyjnych).
20. W przypadku, gdy zachodzi choćby minimalne prawdopodobieństwo, że w obiekcie mógł ktoś pozostać, a sprawdzenie obiektu przez zespół stało się już niemożliwe z uwagi na zagrożenie, kierujący ewakuacją niezwłocznie informuje o powyższym dowódcę pierwszej przybyłej na miejsce służby, wskazując prawdopodobne miejsce przebywania zaginionej osoby
21. Po przybyciu na miejsce jednostek służby, kierujący akcją ewakuacyjną informuje dowódcę o aktualnej sytuacji ewakuacyjnej, występujących lub mogących wystąpić zagrożeniach dla ratowników (np. niebezpieczne substancje, butle z gazami itp.), ponadto podporządkowuje się wraz z resztą pracowników Szkoły poleceniom dowódcy na czas trwania akcji.

8. Reagowania na incydenty

- 1) Rozmawiać z podopiecznymi na tematy nie związane z zaistniałą sytuacją (rozpraszanie zagrożenia)
- 2) Nie dopuszczać do grupowania się opiekunów, każdy opiekun ma sprawować ciągły nadzór nad przydzieloną grupą.
- 3) Nie dopuszczać do przemieszczania się bez nadzoru osób będących pod opieką

- 4) W przypadku zagrożenia położyć się na podłodze lub nisko kucnąć, zatkać uszy i osłonić głowę rękami.

9. Procedury bezpieczeństwa i postępowania w wypadku ataku zbrojnego, w tym ataku z powietrza.

1) **Blok sportowy**

Uczniowie z nauczycielami udają się do siłowni dużej.

Za przejście uczniów odpowiada nauczyciel mający zajęcia w **sali gimnastycznej**.

2) **Parter**

Sala 10, sekretariat, biblioteka, sala 6 uczniowie pod opieką nauczycieli oraz pracownicy schodzą do siłowni dużej oraz szatni nr 2 przy bloku sportowym.

Przejściem osób na niski parter kieruje nauczyciel mający zajęcia w **sali 6**.

3) **I piętro**

Uczniowie z nauczycielami schodzą na dolny parter w kolejności : sala 16, sala 18, 19, 23a wschodnią klatką schodową, zatrzymują się w szatni nr 1 oraz w łączniku przy sali gimnastycznej,

Przejściem osób na niski parter kieruje nauczyciel mający zajęcia w **sali 19**.

Uczniowie z nauczycielami z sal: 23, 22a, 22, 21 i 20 schodzą klatką zachodnią przez korytarz na parterze na blok sportowy i zatrzymują się w sali lustrzanej i na dolnym holu.

Przejściem kieruje nauczyciel mający zajęcia w **sali 20**.

4) **II piętro**

Uczniowie z nauczycielami z sal 25, 27 i 28 schodzą wschodnią klatką schodową na dolny parter i zatrzymują się na dolnym holu.

Zejściem na parter kieruje nauczyciel mający zajęcia w **sali 25**.

Uczniowie z nauczycielami z sal: 29, 30, 31 i 32 oraz pracownicy księgowości schodzą schodami zachodnimi na parter i zostają na korytarzu parteru pomiędzy salą 6 a toaletami.

Przejściem tej grupy kieruje nauczyciel mający zajęcia w **sali 32**.

10. Postanowienia końcowe

- 5) Egzemplarze niniejszej procedury ewakuacji powinny być dostępne w pokojach nauczycielskich, bibliotece, w sekretariacie.
- 6) Z treścią niniejszej procedury ewakuacji dyrektor szkoły lub jego zastępca powinien zapoznać nauczycieli i pracowników szkoły – zarządzenie dyrektora.
- 7) Na podstawie niniejszej procedury uczniowie, nauczyciele oraz pracownicy szkoły zobowiązani są do wzięcia udziału w próbnej ewakuacji przynajmniej raz w roku szkolnym.
- 8) Próbną ewakuację zarządza dyrektor placówki we współpracy z osobą odpowiedzialną za ewakuację, dokonują analizy, a następnie przedstawiają radzie pedagogicznej raport z jej przebiegu.